

คุณธรรมเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

EFFICIENT WORK PRINCIPLES

ผศ.ดร.สิน งามประโคน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวคิดในการทำงาน โดยการบริหารจัดการตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน โดยการนำคุณธรรมต่อไปนี้ไปใช้ กล่าวคือ รักในงานที่ทำ มีความมุ่งมั่นทุ่มเท และอดทน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทั้งนี้ต้องมีสภาพแวดล้อมที่ดีในเรื่องของเพื่อนร่วมงาน ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำ เพื่อปรับปรุงพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จ มีความเจริญก้าวหน้าในงานที่ทำ

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ การทำงาน คุณธรรม

Abstract

This article is intended to offer a style of working with the concept of self-management for increasing efficient work. The principles are love in the work, diligence and patience, acceptance of other people's opinions including having good working environment such as having good consultants, good colleagues. These can help to succeed and improve in efficient work.

Keywords : efficient work, principles

1. บทนำ

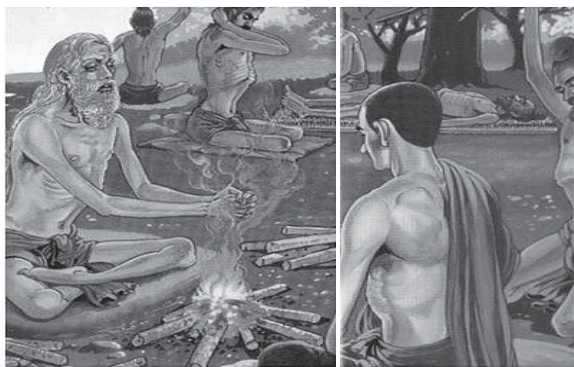
หลักการงานมีเป้าหมายชัดเจนในตัวของมันเองอยู่แล้วว่า เพื่อการทำงานให้เกิดผลดี และ มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน การทำงานจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของช่วงเวลา ซึ่งเวลาแต่ละชั่วโมง เป็นโอกาสในการสร้างผลงาน การพัฒนาตนให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานของตนซึ่งจะสังเกตเห็นได้จากผู้ทำงานอย่างพระพุทธเจ้า นักปราชญ์ นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ ของโลก พบว่า พวกเขาเหล่านั้นทุ่มเทในการทำงานอย่างหนัก และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีผลงานเป็นที่น่าชื่นชมยกย่องนับถือของบุคคลทั่วไป

กรณีพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นศาสดาของพระพุทธศาสนา ทรงเป็นแบบอย่างในการทำงานด้วยใจรักชอบอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน หลังจากพระองค์ทรงทำเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนในการบำเพ็ญทุกรกิริยาจนสามารถตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้แก่มนุษย์และเทวดาทั้งหลายตลอดพระชนม์ของพระองค์ โดยพระองค์เองทรงทำเป็นแบบอย่างในการทำงานอย่างหนักจนเป็นแบบอย่างแก่พุทธบริษัท ในการนำคติแบบอย่างของพระองค์ไปดำเนินตามในการทำงาน จะเห็นได้ว่าในวิชาพุทธประวัติ

เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของพระพุทธเจ้าตั้งแต่ประสูติจนถึงออกผนวชบำเพ็ญเพียรจนได้บรรลุธรรมเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งมีเรื่องที่น่าสนใจที่จะน้อมนำมาเป็นกำลังใจในการทำงาน จึงขอนำบางตอนมาเป็นคติเตือนใจในการทำงานด้วยใจรักและเกิดประสิทธิภาพ ดังนี้

เริ่มตั้งแต่สมัยเป็นเจ้าชายสิทธัตถะมีพระชนมได้ 7 ปี พระราชบิดาคือ พระเจ้าสุโชนทะ ทรงพาไปมอบไว้ในสำนักครุวิศวามิตร เพื่อศึกษาเล่าเรียนตามวัย พระราชกุมารทรงศึกษาจนสมควรแก่วัยในสมัยนั้นและสามารถเรียนสำเร็จ 18 ศาสตร์หรือสาขา จนกระทั่งจบสิ้นความรู้ของอาจารย์ จะเห็นได้ว่าทรงมีความเพียรสูงมาก จึงเรียนเก่ง และเมื่อพระชนมได้ 29 ปี เสด็จออกผนวชด้วยสาเหตุ 2 ประการคือ ทรงปรารถถึง ความแก่ เจ็บ ตาย ที่ครอบงำมนุษย์จึงมุ่งแสวงหาความหลุดพ้นจาก ความแก่ เจ็บ ตาย และอีกข้อหนึ่ง คือ ทรงทอดพระเนตรเห็น เทวทูต 4 คือ “คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และสมณะ” แล้วทรง ตั้งเวทสลดพระหฤทัย เพราะเป็นสิ่งที่พระองค์ไม่เคยพบมาก่อนพระองค์ทรงเชื่อว่า

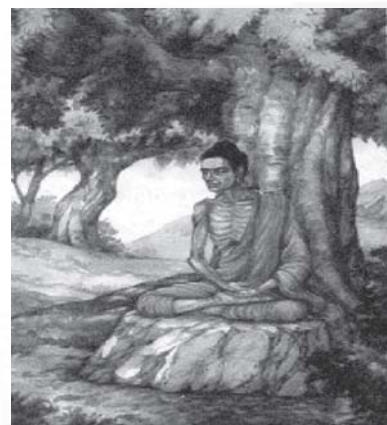
เมื่อมีเหตุจะต้องมีผลและเมื่อมีผลจะต้องมีเหตุ พระองค์จึงทรงตัดสินใจพระหฤทัยในการแสวงหาคำตอบในเรื่องนี้ให้ได้ด้วยการออกผนวช หลังจากทรงผนวชแล้ว พระองค์มุ่งไปที่แม่น้ำคยา แคว้นมคธ ได้พยายามเสาะแสวงทางพ้นทุกข์ ด้วยการศึกษาค้นคว้าทดลองในสำนักอาฬารดาบส กาลามโคตร และอุทกดาบส รามบุตร แต่เมื่อเรียนจบทั้ง 2 สำนักแล้ว ทรงเห็นว่านี่ยังไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ พุคภาษาวาชาวบ้านคือ เมื่อประเมิณผลแล้วยังไม่พอใจกับความรู้ของอาจารย์ทั้งสองสำนักดังกล่าว เพราะยังไม่ตอบคำถามใจหายที่พระองค์ตั้งคำถามตั้งแต่ครั้งแรกในการออกผนวชว่า เพราะเหตุใดมนุษย์จึงต้องแก่ เจ็บ ตาย เมื่อยังไม่เป็นที่พอใจในหนทางการศึกษาของอาจารย์ทั้งสอง ก็ทรงคิดหาวิธีการค้นหาความรู้ด้วยวิธีการใหม่ ด้วยเสด็จออกไปบำเพ็ญเพียรศึกษาด้วยวิธีการของตนเอง

จากนั้นพระองค์ได้เสด็จไปที่แม่น้ำเนรัญชรา ในตำบลอุรุเวลาเสนานิคม และทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา ด้วยวิธีการขบฟันด้วยฟัน กลั้นหายใจเข้า-ออก และทรงอดอาหารเสวยอาหารวันละน้อย จนร่างกายซูบผอม หลังจากทดลองตามวิธีดังกล่าว ทรงเห็นว่านี่ยังไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ จึงทรงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา และหันมาฉันอาหารตามเดิม ด้วยพระราชดำริตามที่ท้าวสักกะเทวราชได้เสด็จลงมาคิดพิณถวาย 3 สายให้พระองค์ฟัง

คือคิดพิณสายที่ 1 จึงไว้ตั้งเกินไปเมื่อดีดก็จะขาด คิดพิณสายที่ 2 ซึ่งจึงไว้หย่อน เสียงจะยืดขาดความไพเราะ และสายที่ 3 คิดพิณสายสุดท้ายที่จึงไว้พอดี จึงมีเสียงกังวานไพเราะ ดังนั้นจึงทรงพิจารณาเห็นว่าทางสายกลางคือไม่ตั้งเกินไป และไม่หย่อนเกินไป นั่นคือทางที่จะนำสู่การพ้นทุกข์

จนในที่สุดพระองค์ทรงพิจารณาว่า วิธีการทำความเพียรของพระองค์นี้ไม่ใช่หนทางที่จะได้บรรลุธรรม จึงทรงใช้ทางสายกลางในการบำเพ็ญความเพียร ในการประกอบกิจ หลังจากได้ทรงเสวยอาหาร

ของนางสุชาดา ทรงเสวยแล้ว พระองค์ทรงเริ่มบำเพ็ญความเพียรอีกครั้ง ด้วยการตั้งจิตอธิษฐานว่า “หากยังไม่บรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณ จักไม่ลุกขึ้น แม้เนื้อและโลหิต จะเหือดแห้งเหลือแต่หนัง เอ็น และกระดูกก็ตาม” ในที่สุด พระองค์ได้บรรลุธรรม ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 หลังจากพระพุทธองค์ได้ทรงตรัสรู้แล้ว ทรงออกเผยแผ่คำสอนแก่พุทธบริษัททั้งหลายตลอดระยะเวลา 45 ปี พร้อมด้วยพระสาวกทั้งหลาย จนพระพุทธองค์ทรงปรินิพพานเมื่อพระชนม์ 80 พรรษา

จากคติพุทธประวัติโดยย่อ สามารถสรุปเป็นข้อคิดนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพได้ดังนี้

1. การทำงานด้วยการมุ่งเป้าหมายของงานจริงๆ ด้วยความรัก ชอบในงานนั้นๆ เรียกว่า ทำงานด้วยฉันทะ มุ่งเนื่องานเป็นผลสำเร็จ

อีกเป้าหมายหนึ่ง มุ่งทำงานด้วยใจรัก ด้วยแรงจูงใจ หวังผลตอบแทนเป็นสิ่งไร้ค่าตามเงื่อนไขของงานนั้นๆ กล่าวได้ว่า การทำงานมีเป้าหมาย 2 ประการ

1.1 ทำงานด้วยใจรัก มีเป้าหมายเพื่อความสำเร็จของงานตามเนื่องานนั้นๆ

1.2 ทำงานด้วยใจรัก มีเป้าหมายหวังผลตอบแทนตามลักษณะงานตามสัญญาที่กำหนดไว้

การทำงานด้วยใจรักเพื่อวัตถุประสงค์ของงานนั้นจริงๆ เป็นผลสำเร็จแล้วมีความสุข พอใจที่ได้ทำงานนั้นสำเร็จ ด้วยใจศรัทธา อย่างเช่น พ่อแม่เลี้ยงลูกด้วยใจรัก ลูกมีการศึกษามีความรู้ เป็นคนเก่งเป็นคนดี และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข และ ครูทำหน้าที่ฝึกอบรมศิษย์ด้วยใจรัก มุ่งมั่นให้ศิษย์เป็นคนดีมีความรู้ ด้วยความเต็มใจ มีใจรักศิษย์เมื่อศิษย์ได้ดี เจริญก้าวหน้า แพทย์ก็ทำหน้าที่รักษาคนไข้ด้วยใจรัก มุ่งช่วยคนไข้ให้หายป่วย ยินดีเมื่อเห็นเขาหายป่วย มีความสุข พ่อค้าแม่ค้า มุ่งขายสิ่งของด้วยมุ่งให้ผู้บริโภคได้รับสิ่งของที่มีคุณภาพ ไม่เอาเปรียบลูกค้า เห็นลูกค้าใช้สินค้า แล้วมีความสุข เรียกว่า ค้าขายด้วยจิตเมตตากรุณา มีไมตรีต่อลูกค้า มีความสุข กล่าวได้ว่าการทำงานด้วยใจรัก ชอบ มีฉันทะและศรัทธา ด้วยความเต็มใจ พอใจ เรียกว่าเริ่มต้นที่ดี ทุกอย่างก็ดีไปด้วย

2. การทำงานด้วยความขยันมุ่งมั่นทำงานนั้น ตามหน้าที่ข้อนี้เป็นหลักการปฏิบัติการลงมือทำ (Action) คือ มีหน้าที่อะไร ต้องการอะไร รักศรัทธาเรื่องอะไร อย่าหยุดนิ่งจงลงมือทำทันที จึงจะเกิดผล เรียกว่ามีแผนแล้ว (Planning) ต้องลงมือทำตามแผน (Action) ด้วยความขยันอย่างจริงจัง ไม่กลัวปัญหาอุปสรรค

ประเด็นที่ทำงานโดยไม่กลัวปัญหาอุปสรรค คือ ต้องเข้าใจความจริงตามธรรมชาติที่เป็นไปตามเหตุปัจจัยของมัน เรียกว่าหลักธรรมอริยสัจ และ ความจริงที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลง เรียกว่าหลักไตรลักษณ์ หลังจากนั้น ก็คิดปรับปรุงแก้ไขตามเหตุของปัญหานั้น ซึ่งให้เห็นว่าปัญหา คือ แนวทางการพัฒนางานและหน้าที่ของตน

กรณีตัวอย่างพระพุทธเจ้าตอนทรงบำเพ็ญความเพียร ทรงอดอาหารจนร่างกายซูบผอมไม่สามารถบรรลุธรรม ทรงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา เป็นวิธีการแก้ปัญหา และอีกตอนหนึ่ง พระยามารยกพลเสนามารมาแสดงฤทธิ์ เพื่อให้พระมหาบุรุษตกใจกลัวและเสด็จหนีไป ปัญหานี้พระองค์ทรงแก้โดย ทรงนึกถึงพระบารมี 10 ทัศ (ทาน ศีล เนกขัมมะ ปัญญา วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา อุเบกขา) ที่ทรงได้บำเพ็ญมาแล้ว เรียกว่านึกถึงผลบุญกุศลที่ได้เคยทำมาแล้ว ทรงชนะมารได้ เรียกภาษาชาวบ้านว่า เมื่อมีความทุกข์(ปัญหา)ใจ ให้ระลึกถึงผลของความดีของคนที่ได้ทำมาแล้ว ตั้งจิตอธิษฐานให้มีกำลังใจในการคิดแก้ปัญหาเรียกว่า เอาความดีชนะกิเลสความชั่ว

3. การทำงานที่ดีต้องมีจิตมุ่งมั่นในการทำงาน มีสมาธิ การที่ทำงานอย่างมีสมาธิ เพื่อให้จิตมีพลังพอในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์งานให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ให้นึกถึงประโยชน์ในปัจจุบันของตน หลักธรรมข้อนี้คือการใช้สติปัญญาในการสร้างสรรค์งานให้เกิดทรัพย์ เลื่อนยศ ได้รับเกียรติทางสังคม

4. การติดตามประเมินผลงานและนำผลการประเมินผลนั้นมาปรับปรุงแก้ไข เรียกว่า พัฒนางาน (มรรค) ให้เกิด

ประโยชน์สูงสุด คุณธรรมข้อนี้คือ เลือกแนวทางปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เริ่มจากการยอมรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้อื่น ทำใจให้กว้าง ต้องคิดในเชิงบวก เมื่อ ถูกวิเคราะห์วิจารณ์

ดังที่นายแพทย์เทอดศักดิ์ เดชคง ได้กล่าวว่า “...ทำงานอะไรอยู่ก็ต้องหาข้อดีของงานนั้นให้ได้ คล้ายกับสิ่งใดเกิดขึ้นแล้ว (งานที่กำลังทำอยู่) งานนั้นย่อมมีดีเสมอ” เช่น รถคนอื่นจะสวยอย่างไร ไม่ใช่รถของเรา จงพอใจในสิ่งที่มี งานของเพื่อนอาจดูดีมีเงินเดือนสูงแต่งานของเราก็ดีเสมอ เพราะเป็นงานของเรา คุณจะมีหน้าตาฐานะอย่างไรก็เป็นสิ่งดีเสมอ เพราะนี่คือตัวคุณ...มิใช่คนอื่น ข้อนี้เตือนสติในการทำงานว่า ต้องหาข้อดีของงานเราให้ได้ แล้วมุ่งพัฒนางานนั้นให้ดี เพราะมันงานของเราที่จะต้องทำและการทำงานอะไร ถ้าเราทำงานพบเจอปัญหาอุปสรรคหรือถูกตำหนิบ้างก็จะเป็นการดี เพราะสิ่งเหล่านั้นเป็นโอกาสในการพัฒนางานให้ก้าวหน้า เรียกว่าทำงานไป ใจก็เปิดโอกาสยอมรับคำแนะนำในการปรับปรุงงานให้เกิดประสิทธิภาพได้เสมอ

มาฆบูชา ทรงแสดง โอวาทปาฏิโมกข์ แก่ พระอรหันต์ ๑๒๕๐ รูป

2. แนวทางปฏิบัติการทำงานด้วยใจรักเพิ่มประสิทธิภาพ

การทำงานด้วยใจรักให้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และประสบผลสำเร็จในการทำงาน จาก มุมมองของนักวิชาการ นักวิทยาศาสตร์ และนักธุรกิจ ดังนี้

เริ่มจากการให้ทำหน้าที่ให้ดีด้วยใจรักที่รับมอบหมายงาน ประเด็นนี้ ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ (2553) เขียนในหนังสือหลักใจชีวิตและการทำงาน ได้กล่าวว่า “จิตดีย่อมนำไปในทางที่ดี...คนเราทั้งหลายในโลกนี้จะทำงานให้เป็นประโยชน์แก่สังคมได้ก็ต้องมีหลักใจ...อันนี้สำคัญที่สุด” ข้อคิดเกี่ยวกับการทำงานท่านถือคติว่า “ผมก็ไม่ได้หวังอะไรนอกจากทำดีที่สุดที่เราจะทำได้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผมทำไปตามหน้าที่ ไม่ว่าจะ เป็นหน้าที่ไหนที่ได้รับมอบหมาย ผมก็จะทำดีที่สุด...” ในขณะที่เกี่ยวกับการทำงานควรมีสภาพแวดล้อมที่ดีมีกัลยาณมิตรพูดคุยสนทนาปรึกษาอย่างนักธุรกิจคนเก่ง เช่น บิลล์ เกตส์ (Bill Gats) เศรษฐีของโลกชาวสหรัฐอเมริกา หรือเขาเรียกว่าเจ้าพ่อไมโครซอฟต์ จากการศึกษาประวัติของเขาพบว่า การทำงานของบิลล์ เกตส์

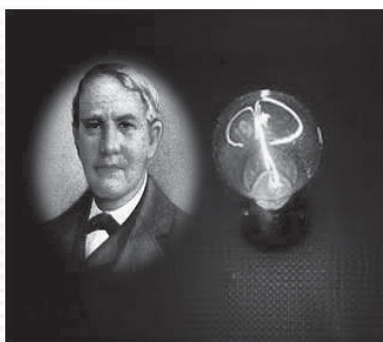
เขาสนใจเรียนวิชาเกี่ยวกับเศรษฐกิจทำคะแนนได้ดี ชอบคบเพื่อนที่เรียนเก่ง พูดคุยสนทนาเรื่องหนังสือและสถานการ์ณบ้านเมือง และสนใจเรียนคอมพิวเตอร์ ในการเขียน “โปรแกรม” แรกๆก็เขียนโปรแกรมเล่นเกมส์ง่ายๆ หรือเรียกว่า ซอฟต์แวร์ และส่วนตัวเขารัก ชอบคอมพิวเตอร์มาก ใช้ห้องคอมพิวเตอร์จนเพื่อนๆ คนอื่นโวยวายว่า เขาใช้มันมากเกินไป จนในที่สุดอิทธิพลของความชอบ บวกกับเพื่อนที่เก่งทำให้เขามีความสามารถพิเศษกว่าเพื่อนในวัยเดียวกัน และปัจจุบันเขาคือ เศรษฐีมือหนึ่งของโลกด้านเจ้าพ่อไมโครซอฟต์แวร์

คติการทำงานสำเร็จของบิลล์ เกตส์ คือเลือกเรียนในเรื่องที่รัก ชอบ ตั้งใจ ทุ่มเทให้ทำงานอย่างจริงจัง โดยมีสภาพแวดล้อมที่ดี คือเพื่อนเก่งคอยพูดคุยสนทนากันในการทำงานและพยายามปรับปรุงงานจนเป็นธุรกิจที่ยิ่งใหญ่ของโลก

ประการที่สาม การทำด้วยรักมีอุดมการณ์ มีจิตใจที่มุ่งมั่น ตัวอย่างผู้นำประเทศสหรัฐอเมริกาอย่าง บารัค โอบามา (Barack Obama) มีชื่อเต็มว่า บารัค ฮุสเซน โอบามา (Barack Hussein Obama) เป็นประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาคนที่ 44 โดยมีสโลแกนในการทำงานว่า “ความเปลี่ยนแปลง (Change)” หลักการนี้คือ กล้าเปลี่ยนแปลง เผชิญหน้ากับความจริง กล้าเดินหน้า เผชิญปัญหา ด้วยความสุขุมและมีสตินอกจากนั้น บารัคโอบามา มีหลักการทำงานว่า

1. เลิกสนใจเรื่องหุยมหิม พงไปที่เรื่องสำคัญเท่านั้น
2. มุ่งแก้ปัญหา เลิกโทษกัน
3. รู้จักใช้ไม้แข็งเมื่อจำเป็น
4. ปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์อย่างอ่อนน้อมถ่อมตน และ
5. รู้จักปรับอารมณ์ ระบายความอึดอัดกลัคลุ้มอกเสียบ้าง

และโรนัลด์ แอลวา เอดิสัน เป็นนักวิทยาศาสตร์ของโลก เขาได้ประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ และได้จดทะเบียนไว้ไม่น้อยกว่า 2,500 ชนิด หนึ่งในนั้นคือเขาประดิษฐ์หลอดไฟ ทำให้โลกสว่างไสวทุกวันนี้เขาเคยกล่าวไว้ว่าปราศณุนั้นย่อมมีเวลาพักผ่อนเพียงหนึ่งเปอร์เซ็นต์ ส่วนอีก 99 เปอร์เซ็นต์ เป็นการทำงานอย่างอาบเหงื่อต่างน้ำ และด้วยการทำงานหนักเกือบตลอดเวลานี้เอง เอดิสันจึงประดิษฐ์สิ่งต่างๆ มากมายได้มากกว่า 2,500 ชนิด

จากแนวคิดทั้งสองท่าน นี้ได้คิดว่า การทำงานต้องตั้งใจ และกล้าอย่างมีสติ มีอารมณ์สุขุม พร้อมทั้งจะปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในบริบทของสังคมนั้นๆ และ การทำงานให้สำเร็จต้องตั้งใจทำงานอย่างจริงจังด้วยใจรักเหนือกว่าคนอื่นต้องมีอุดมการณ์อย่างแน่วแน่ประการสุดท้าย คือ ต้องหาตัวเองให้เจอว่าตัวเรามีอะไรดีกว่าผู้อื่น เช่น Itsuka Kadokawa (2550) กล่าวในหนังสืออยากยิ่งใหญ่ต้องใจหินว่า “การประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับสิ่งที่คิดตัวเรามา จะรู้ได้อย่างไรก็ต้องหาจากในตัวเรานั้นแหละให้เจอว่า...มีอะไรข้างในตัวเราที่พิเศษกว่า

คนอื่นและมีทางที่จะทำให้มันกลายเป็นเงินได้ใหม่...” สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญยสิทธิ์ โชควัฒนา เป็นประธานเครือสหพัฒน์ เศรษฐีของเมืองไทย มีปรัชญาในการทำงานให้สำเร็จว่า การที่คนเราจะทำงานให้ลุล่วงสำเร็จไปได้ อดทนต่องานหนักอย่างเดียวไม่พอ เพราะการอดทนกับงานนั้น รวมถึงการที่จะต้องวิ่งเข้าหางาน

ยากๆ มาทำให้เกิดความเก่ง ความชำนาญ...เมื่อทำผิดเราก็ต้องถูกตำหนิ ดังนั้นความอดทนต่อการถูกตำหนิ บางทีการถูกตำหนิจากผู้อื่นก็กลายเป็นความจำเป็นขึ้นมาอีกประการหนึ่ง และต้องเป็นคนที่ทนกับสิ่งที่คนอื่น ทนไม่ได้และแม้บางครั้งจะปวดร้าวเหมือนมีค้อนทุบหัวใจอยู่ที่ต้องทนให้ได้ คติของคนทำงานให้สำเร็จได้นั้น ต้องรู้จักตัวเอง ตรวจสอบความสามารถของตนเองก่อนว่า มีความรู้ สติปัญญาในการทำงานเรื่องนั้นดีกว่าผู้อื่น อย่างไรเพื่อที่จะได้ปรับปรุงพัฒนางานให้ดีขึ้นต่อไป

สรุปการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานต้องอาศัยความตั้งใจของตนประกอบด้วยคุณธรรมของความรักที่ เอื้อในการทำงาน ด้วยความรัก ชอบ ทุ่มเท มุ่งมั่น อดทนสูง และยอมรับการเสนอแนะของผู้อื่น และอาศัย สภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงานเช่น มีเพื่อนที่เป็นกัลยาณมิตรคอยให้คำปรึกษาการทำงาน เพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนางานให้สำเร็จ และเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งบทความนี้เป็นข้อคิดให้นักศึกษาและผู้ที่ทำงานได้นำ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ตามหน้าที่ของแต่ละคน ผู้เขียนเชื่อว่าคนเรามีศักยภาพที่ซ่อนอยู่ในตัวตนทุกคน ขอเพียง ให้ท่านลงมือทำงานในสิ่งที่ตนเองรัก ชอบ ด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเทอย่างจริงจัง แล้วท่านจะเห็นความเปลี่ยนแปลง ในตัวตนของงานนั้นอย่างงดงามธรรมชาติที่แท้จริง

ธรรมชาติมันทำหน้าที่อย่างงดงาม สร้างสรรค์โลก

บรรณานุกรม

ฉานน์ เอ็ม. เลสซิงส์กี. (2549). **Bill Gates, , บิลล์ เกตส์ เจ้าพ่อไมโครซอฟต์**. วิชาดา สันติโกวิท (แปล) กรุงเทพฯ : อติสรรรค์. หน้า 15

นายแพทย์เทอดศักดิ์ เดชคง. (2547). **สิ่งใดเกิดขึ้นแล้ว สิ่งนั้นดีเสมอ**, กรุงเทพมหานคร; พิมพ์ครั้งที่ 8, สำนักพิมพ์มติชนหน้า 17

ทักษิณา สวานานนท์. (2536). **ชีวประวัติบุคคลสำคัญของโลก**. กรุงเทพฯ : อมรรการพิมพ์, หน้า 112

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2552). **พุทธธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

..... (2552). **ธรรมนุญชีวิต พุทธจริยธรรมเพื่อชีวิตที่ดีงาม**. กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2540). **พจนานุกรม**

พุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศูนย์พระสงฆ์นักเผยแผ่ธรรม. (2552). **คู่มือธรรมศึกษาตรี**. ศูนย์พระสงฆ์นักเผยแผ่ธรรมเพื่อพัฒนาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 8, กรุงเทพมหานคร : บริษัทเนชั่นมัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

สมใจ วิริยะบัณฑิตกุล. (2552). **บุญยสิทธิ์ โขควัฒนา ชีวิตนี้เป็นอะไรก็ได้ แต่ต้องเป็นหนึ่ง**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีจำกัด, หน้า 113

สัญญา ธรรมศักดิ์. (2553). **หลักใจ ชีวิตและการทำงาน**. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด

Barry Libert& Rick Faulk. (2552). **นำธุรกิจสู่ชัยชนะ สไตล์ บารัค โอบามา**. ณงลักษณ์ จารุวัฒน์ (แปล); กรุงเทพฯ : เกียวโดเนชั่นพรีนติ้ง, หน้า 64

ItsukaKadokawa . (2550). **อยากยิ่งใหญ่ต้องใจหิน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ส.ส.ก. หน้า 20